

МИСТЕЦЬКО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>02 Культура і мистецтво</i>
Спеціальність	<i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>
Освітня програма	<i>Образотворче мистецтво</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)/заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>14 кредити ЕКТС/ 420 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік</i>
Розклад занять	<i>http://my.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>старший викладач, Кузіна Ольга Юріївна, olgakuzina.ua@gmail.com викладач, Кузіна Марія Борисівна, maria.kuzina.ua@gmail.com</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Програму навчальної дисципліни «Мистецько-дослідна практика» укладено відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Практична підготовка забезпечує закріплення теоретичних знань, а також набуття, удосконалення та розширення професійних компетентностей, необхідних для успішної діяльності за спеціальністю. Вона надає здобувачеві вищої освіти практичний досвід роботи за фахом, сприяє формуванню професійних умінь і навичок, необхідних для прийняття самостійних рішень та розв'язання завдань, пов'язаних з організацією і створенням дизайнерських рішень та дослідницькою діяльністю у відповідній сфері.

Під час проходження практики здобувач вищої освіти повинен виконати індивідуальне завдання, творчо застосовуючи теоретичні знання, набуті під час навчання. Інформаційно-аналітичні матеріали, отримані в процесі практики, можуть бути інтегровані до магістерської дисертації.

Мета — підвищити рівень практичних навичок у розробленні дизайну друкованої та/або електронної продукції, систематизувати, розширити й поглибити професійні знання; сформувані навички реалізації повного циклу від ідеї до друку або онлайн-запуску.

Предмет навчальної дисципліни — це творча та аналітична діяльність, спрямована на поглиблення професійних знань і практичних навичок у галузі образотворчого мистецтва та графічного дизайну, опанування методів дослідження, розроблення та реалізації індивідуального мистецького або дизайн-проекту в реальних умовах сучасної творчої індустрії.

Завдання практики включають:

- організацію проходження практики (в т.ч. в умовах воєнного стану);
- ознайомлення з роботою підприємства-бази практики;
- вивчення виробничих/технологічних процесів створення обраного продукту;
- ознайомлення з ПЗ, нормативними вимогами та обладнанням;
- розробку дизайн-макету за індивідуальним завданням;
- підготовку продукту до друку/електронного публікування;
- контроль якості та базові економічні розрахунки (тираж, собівартість, авторський гонорар).

В результаті успішного засвоєння дисципліни студенти здобудуть наступні компетентності:

- здатність творчо користуватися професійними знаннями для створення дизайну;
- здатність концептуально розробляти об'єкти дизайну відповідно теорії композиції та загальним методам дизайн-проектування;
- здатність аналізувати запропоновані дизайн-проекти, пропонуючи оптимальні варіанти створення;
- здатність реалізовувати весь проект: від ідеї до друку/публікації;
- здатність працювати в парі з технологом та в команді.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: наявність знань із фахових дисциплін навчального плану освітнього ступеня «Магістр», що забезпечують підготовку здобувача до проведення самостійної мистецько-дослідної діяльності, розуміння теоретичних основ образотворчого мистецтва, композиції, технологій художньої творчості та методів наукових досліджень у галузі мистецтва.

Постреквізити: у результаті проходження мистецько-дослідної практики здобувач набуває практичного досвіду дослідницької та творчої діяльності, необхідного для підготовки, створення й захисту магістерської дисертації. Практика сприяє формуванню системного підходу до художнього проектування, умінь аналізувати, узагальнювати та застосовувати результати досліджень у творчому процесі. Отримані знання, навички та матеріали використовуються під час виконання самостійної науково-дослідної роботи й подальшої реалізації мистецьких проєктів.

3. Зміст навчальної дисципліни

Мистецько-дослідна практика є невід'ємною складовою освітнього процесу та підсумковим етапом практичної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює керівник практики від кафедри, призначений завідувачем кафедри, у взаємодії з науковим керівником магістерської дисертації здобувача. Керівником практики від бази практики (установи, організації, студії або закладу культури) є висококваліфікований фахівець у сфері образотворчого чи декоративного мистецтва, дизайну або реставрації, який відповідає за організацію умов для виконання робочої програми практики та сприяє формуванню у здобувача професійних компетентностей.

Базами проходження практики можуть бути:

- художні майстерні, студії, дизайн-бюро, галереї, виставкові зали, музеї, реставраційні майстерні, культурні інституції;
- творчі спілки, арт-центри, навчально-наукові підрозділи університетів;
- видавництва, цифрові видавництва, медіакомпанії, поліграфічні центри, студії розробки ігор, IT-компанії;
- інші установи, діяльність яких пов'язана з образотворчим і декоративним мистецтвом, дизайном або реставраційними процесами.

Здобувачі вищої освіти орієнтуються на проходження практики в організаціях, діяльність яких безпосередньо відповідає тематиці їхніх магістерських досліджень. Об'єктом самостійного мистецького дослідження можуть бути творчі концепції, дизайн-проекти, художні твори, техніки, матеріали, методи реставрації, мистецькі процеси чи явища, що вивчаються або створюються на базі практики. Результати цієї діяльності інтегруються в магістерську дисертацію.

Здобувач може самостійно обрати базу практики або скористатися пропозиціями кафедри. Зміна місця проходження практики дозволяється лише з поважних причин і до її початку — за рішенням завідувача кафедри. Зміст, етапи та послідовність практики визначаються робочою програмою, розробленою кафедрою згідно з навчальним планом і затвердженою директором інституту. Усю необхідну інформацію, методичні матеріали та документацію здобувач отримує від керівника практики від кафедри.

Організація практики регламентується такими документами:

- договорами з базами практики щодо проходження практики здобувачами;
- наказом університету про направлення здобувачів на практику та призначення керівників;
- робочою програмою мистецько-дослідної практики;
- індивідуальними завданнями і щоденниками практики;
- журналом відвідування баз практики;
- графіками консультацій і перевірок з боку керівників;
- підсумковими звітами здобувачів про виконання програми практики.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Вайншенк Сьюзен М. 100 речей, які кожен дизайнер має знати про людей. Київ: ArtHuss, 2024, 256с.
2. Дизайн: словник-довідник / за ред.. Яковлева М.І.; упоряд. Іванченко Ю. О. та ін. Київ: Фенікс, 2010, 384 с.
3. Даниленко В. Основи дизайну: Навч. посібник / Інститут змісту і методів навчання; Харківський художньо-промисловий ін-т. 1996. 92с., 116-124с.
4. Геллер С. Кваст С. Графічні стилі: від векторіанців до хіпстерів. Київ: ArtHuss, 2020, 296 с.
5. Естетика: навч. посібн. / М. П. Колесніков, О. В. Колеснікова, В. О. Лозовой та ін. - Київ: Юрінком Інтер, 2005. 208 с.
6. Іттен Й. Мистецтво дизайну та форми: вступний курс, який я викладав у Баухаузі та інших школах. Київ: ArtHuss, 2021, 136 с.
7. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ: ArtHuss, 2022, 96 с.
8. Норман Дональд А. Опанувати складність. Київ: ArtHuss, 2019, 288 с.
9. Папанек В. Дизайн для реального світу. Київ: ArtHuss, 2020, 480 с.
10. Прищенко С. Дизайн і реклама: ілюстрований глосарій (основні терміни та поняття). 2-ге вид., випр. і доповн. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 208 с.
11. Яковлев М.І. Композиція + геометрія. Київ: Каравела., 2007. 243 с.

Додаткова література

1. Білодід Ю. Основи дизайну: Навчальний посібник / Юрій Білодід, Олена Поліщук,. - Київ: Вид. ПАРАПАН, 2004. – 180-189с.,239 с.
2. Брюханова Г. Комп'ютерні дизайн-технології: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 180 с.
3. Годін С. Маркетинг це. Київ: ArtHuss, 2024, 224 с.
4. Гомперц В. Думай як митець. Київ: ArtHuss, 2018, 176 с.
5. Гомперц В. Що це взагалі таке? 150 років сучасного мистецтва в одній пілюлі. Київ: ArtHuss, 2017, 486 с.
6. Даниленко В.Я. Дизайн [Текст]: підручник. - Харків: Видавництво ХДАДМ, 2003. - 320с.
7. Кириченко М.А. Основи композиції: Київ, 2004.
8. Костенко Т. В. Основи композиції та тримірного формоутворення : навч.-метод. посібн. / Т. В. Костенко. – Харків: ХДАДМ, 2003. – 256 с.
9. Кузнецова Н. В. Естетика товарів і дизайн [Текст] : навч. посіб. / Н. В. Кузнецова, М. В. Нечипорук. - Харків: ХАІ, 2011. - 122 с.
10. Легенький Ю. Г. Дизайн [Текст] : культурологія та естетика / Ю. Г. Легенький. - Київ: КДУТД, 2000. - 272 с.
11. Литовченко І., Пилипчук В. Інтернет-маркетинг: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 184 с.
12. Ложкіна А. Перманентна революція. Мистецтво України ХХ – поч. ХХІ ст. Київ: ArtHuss, 2019, 544 с.
13. Михайленко В. Є., Прищенко С. В. Стилiзація природних форм у графічному дизайні та рекламі: формотворчі аспекти. Електронний ресурс
14. Михайленко В. Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формоутворення) [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В. Є. Михайленко, М. І. Яковлев. - 2-ге вид. - Київ: Каравела, 2008. - 304 с.
15. Пасічник О. Г., Пасічник О. В., Стеценко І. В. П-19 Основи веб-дизайну / Київ: Вид. група ВНУ. 2009. 336 с.
16. Потрашкова Л. В. Основи композиції та дизайну : навч. посібн. Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 144 с.
17. Сазонов К.О., Косенко Д.Ю. Відповідність форми та кольору в дизайні інтер'єру. / Вісник КНУТД, №5 (т.3). Гол. ред. Волков О.І. – Київ: КНУТД, 2010. – с. 176-181.
18. Скляренко Н. В., Варич О. О. Історія формування змісту засобів візуальної навігації // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Харків: ХДАДМ, 2009. №6. 111-115 с.
19. Соловйов В. О. Комп'ютерні технології в дизайні [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В. О. Соловйов. - Київ: КНУТД, 2008. - 90 с.
20. Татіївський П. Витоки і розвиток технічної естетики в Україні // Мистецтво та освіта. - 2000. - № 3. - С. 7-10.
21. Чупріна Н.В., Струмінська Т.В. Сучасні технології дизайн-діяльності: навч. посіб. К. : КНУТД, 2017.
22. Шевченко В. Я. Композиція плаката: навч. посібник. Харків: Колорит, 2004. 122 с.
23. Шевченко В. Е. Характеристика шрифту як способу поліграфічного відтворення тексту: конспект лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування» з курсу «Шрифтознавство». Київ: Інститут журналістики, 2005. 106 с.
24. Шпільчак В. Дизайн в українській школі: проблеми та перспективи // Мистецтво та освіта. - 2000. - № 3. - С. 2-6
25. Шумега С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра: навчальний посібник; М-во освіти і науки України, Прикарпатський ун-т ім. В. С. Стефаника, Ін-т культури і мистецтв. - Київ: Центр навчальної літератури, 2004. - 298 с.

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Програма мистецько-дослідної практики містить перелік основних видів діяльності та завдань, які має виконати здобувач вищої освіти під час її проходження, — це становить індивідуальне завдання практики. Індивідуальне завдання формується відповідно до затвердженого силабусу практики та з урахуванням напрямів професійної підготовки здобувачів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Завдання визначається керівником практики від кафедри у співпраці з науковим керівником магістерської дисертації та узгоджується з керівником практики від бази проходження.

Тема індивідуального завдання має передбачати глибше опрацювання мистецької або дослідницької проблеми, пов'язаної з темою магістерської роботи, та включати об'єкт і предмет дослідження, що відображають напрям творчих і наукових інтересів здобувача.

Зміст завдання повинен чітко окреслювати основні етапи, які має виконати здобувач під час практики: від дослідження мистецьких явищ і технологій — до створення власного творчого продукту або експериментальної частини магістерської роботи. На основі обраної теми формується індивідуальний календарний план-графік виконання завдань, який вноситься до щоденника практики та затверджується обома керівниками практики. Індивідуальне завдання враховує здібності, рівень теоретичної підготовки та творчі інтереси здобувача, що забезпечує його мотивацію й поглиблює зв'язок практики з майбутнім професійним напрямом діяльності.

Орієнтовний зміст індивідуального завдання мистецько-дослідної практики:

Дослідження теоретичних основ теми магістерської роботи:

- 1.1. Обґрунтувати актуальність і науково-художню новизну обраної теми.
- 1.2. Ознайомитися з вітчизняним і міжнародним досвідом у сфері обраного напрямку (мистецтво, дизайн, реставрація).
- 1.3. Визначити об'єкт і предмет мистецького дослідження.

Дослідницько-творча робота:

- 2.1. Обґрунтувати вибір методів художнього аналізу, експерименту чи реставраційних підходів.
- 2.2. Вивчити особливості матеріалів, технік і технологій, що застосовуються у дослідженні.
- 2.3. Провести експериментальні або творчі дослідження (створення ескізів, моделей, пробних робіт).
- 2.4. Систематизувати, опрацювати й проаналізувати отримані результати.
- 2.5. Розробити рекомендації щодо практичного використання або впровадження результатів у творчій, науковій чи виставковій діяльності.

Проектно-творча робота:

- 3.1. На основі результатів дослідження створити творчий або дизайн-проект (серію творів, макет, художню концепцію, реставраційне рішення тощо).
- 3.2. Підготувати пояснювальну записку, у якій обґрунтувати етапи реалізації проекту, використані матеріали та методи.
- 3.3. За потреби — надати пропозиції з удосконалення технологій, художніх технік або експозиційних підходів.

Календарний план проведення практики

Відповідно до теми та змісту формується індивідуальний календарний план-графік виконання основних завдань здобувачем вищої освіти.

Тема, зміст та календарний план-графік індивідуального завдання вноситься у щоденник практики та затверджується керівниками практики.

№	Зміст	Термін виконання
1	Початок практики і отримання завдань від керівника практики від інституту	1-й день першого тижня
2	Виконання щотижневих завдань з оформленням звіту, що подається керівнику практики від інституту	Упродовж практики. Щотижневий звіт подається на 5-6 день кожного тижня
3	Виконання індивідуального завдання	Впродовж всієї практики
4	Оформлення щоденника, звіту і презентації з практики	Останні дні останнього тижня
5	Звітуння практики	Згідно із затвердженою датою

Заплановані види навчальної діяльності та методи навчання

Основний вид діяльності — самостійна творча та дослідницька робота здобувача над індивідуальним завданням.

Методи навчання:

- Евристичний (частково-пошуковий) метод — сприяє розвитку творчого мислення, самостійності у прийнятті рішень, формуванню аналітичних і художньо-образних навичок.
- Дослідницький метод — передбачає самостійне вивчення джерел, проведення мистецьких спостережень, аналіз і узагальнення матеріалу, що стимулює ініціативу, креативність і наукову аргументацію рішень.

Під час практики здобувач веде щоденник, у якому фіксує щотижневі результати роботи. Записи повинні бути конкретними, стислими та відображати зміст виконаних завдань. Кожен етап засвідчується підписами керівників практики від бази і від кафедри.

Після завершення практики здобувач подає на кафедру:

- заповнений щоденник із підписами і печатками;
- звіт про проходження практики, оформлений відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015;
- презентацію результатів для захисту.

Звіт повинен містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ (мета, завдання, місце проходження);
- основну частину (опис виконаного індивідуального завдання);
- висновки (підсумки, власні спостереження, оцінка практики);
- додатки (ілюстративні матеріали, зразки творчих робіт тощо).

Оцінка за практику формується на основі:

- відгуку керівника від підприємства;
- повноти виконання індивідуального завдання;
- рівня творчої та дослідницької активності;
- якості оформлення звіту;
- результатів захисту перед комісією.

6. Заняття та екскурсії під час практики

Під час проходження мистецько-дослідної практики, з метою глибшого розуміння творчих, технологічних і дослідницьких процесів, на базі практики доцільно проводити заняття зі студентами. Такі заняття можуть відбуватися у формах лекцій, семінарів, майстер-класів, практичних або лабораторних занять, спрямованих на поглиблення теоретичних знань і ознайомлення з реальними умовами художньо-творчої, реставраційної чи дизайнерської діяльності.

Для проведення занять рекомендується залучати найбільш кваліфікованих фахівців бази практики — художників, дизайнерів, реставраторів, кураторів, дослідників або технологів, які мають практичний досвід у відповідній галузі. З метою розширення світогляду та підвищення рівня мистецької ерудиції студентів екскурсії та ознайомчі візити бажано організовувати не лише на базі проходження практики, а й до інших організацій, мистецьких інституцій, галерей, майстерень та закладів культури суміжного профілю.

Обсяг часу, відведений на проведення занять та екскурсій, не повинен перевищувати шести академічних годин на тиждень.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Підведення підсумків практики здійснюється відкрито — на підсумковому засіданні комісії з проведення семестрового контролю.

До захисту практики допускаються здобувачі вищої освіти, які подали такі документи:

- оформлений щоденник, у якому зафіксовано виконану роботу під час практики; записи мають бути підтверджені підписами керівників практики та їхніми відгуками;
- письмовий звіт про виконання індивідуального завдання з практики, завірений підписами керівників від кафедри та від бази практики.

Письмовий звіт подається на рецензування не пізніше ніж за 1–2 дні до завершення практики.

Після перевірки звіту керівники практики роблять у щоденнику відгук про роботу здобувача та визначають рекомендовану оцінку, з якою звіт подається на захист перед комісією.

Оцінювання мистецько-дослідної практики

Оцінювання проходження практики здійснюється з урахуванням:

- своєчасності подання звітних документів;
- якості виконаного індивідуального завдання;
- змісту та оформлення звіту;
- відгуків керівників практики;
- рівня підготовленості здобувача до захисту та результатів захисту перед комісією.

Оцінювання проводиться за диференційованою шкалою, яка відображає загальну успішність здобувача вищої освіти.

Рейтингова оцінка складається з двох частин:

- стартова складова — оцінює діяльність здобувача під час проходження практики (керівником від бази практики);
- складова захисту — оцінює якість звітних матеріалів і рівень захисту результатів (комісією з семестрового контролю).

1. Стартова складова (50 балів)

Повне та своєчасне виконання всіх завдань із дотриманням правил поведінки у колективі	45–50
Повне виконання завдань, але з незначними порушеннями трудової дисципліни	39–44
Неповне або несвоєчасне виконання завдань, однак із дотриманням правил поведінки	0–38
Повна відсутність виконаної роботи	0

2. Складова захисту (50 балів)

Повна, вичерпна відповідь на запитання комісії; усі документи оформлені; звіт змістовний, роботу схвалено керівником	47–50
Відповіді здебільшого точні, але з незначними неточностями; звіт і щоденник оформлені самостійно та правильно	41–47
Відповіді неповні або з помилками; звіт має фрагментарний характер, але відповідає мінімальним вимогам; роботу схвалено керівником	30–40
Відповідь незадовільна, однак документи оформлено належно; роботу схвалено керівником	0-29
Відповідь незадовільна, звітні матеріали відсутні	0

Сума стартових балів і балів за залік практики переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше, ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Результати практики керівник практики заносить до заліково-екзаменаційної відомості. Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки практики підводяться на засіданнях Вченої ради ВПІ щорічно.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: старший викладач Кузіна Ольга Юріївна;
викладач Кузіна Марія Борисівна

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 14 від 01.05.2025)

Погоджено Методичною комісією НН Видавничо-поліграфічного інституту (протокол №12 від 30.06.2025).